

Καταγγελίες το 2012 2

Καταγγελίες που λαμβάνει η SafeLine 2

Περιεχόμενο καταγγελιών 2

Πώς να κάνετε μια καταγγελία 2

Διασφάλιση ανωνυμίας 2

Επεξεργασία καταγγελιών 3

Συνεργασία με την Ελληνική Αστυνομία 3

Νομιμότητα της SafeLine 3

SafeLine και INHOPE 4

Παράνομο περιεχόμενο στο Διαδίκτυο 5

Παιδί και Κίνδυνοι στο Διαδίκτυο 5

Κοινωνικά Δίκτυα 6

Στον ιστοχώρο της SafeLine

θα βρείτε επίσης 7

Άλλες χρήσιμες ιστοσελίδες 7

2003 - 2013

10 χρόνια προστασίας από παράνομο διαδικτυακό περιεχόμενο

SafeLine

Το Διαδίκτυο είναι το πιο δημοφιλές μέσο επικοινωνίας, διασκέδασης, ενημέρωσης και στις μέρες μας το μεγαλύτερο κατάστημα ηλεκτρονικών αγορών. Παρόλα τα αναρίθμητα προτερήματα και οφέλη που προσφέρει στους χρήστες του, κυοφορεί ταυτόχρονα και κινδύνους, καθώς παράνομες δραστηριότητες μπορούν με ευκολία να κρυφτούν πίσω από την ανωνυμία που προσφέρει. Στην πλευρά του χρήστη για την ασφάλεια του έχει ταχτεί η SafeLine, η οποία καταπολεμά τις παράνομες αυτές δραστηριότητες και αποσκοπεί στην εξάλειψη από το Διαδίκτυο περιεχομένου παιδικής πορνογραφίας. Τον Απρίλιο του 2013, η SafeLine ολοκληρώνει 10 χρόνια λειτουργίας από τη σύστασή της, τον Απρίλιο του 2003. Η Ελληνική Ανοικτή Γραμμή SafeLine δέχεται καταγγελίες για περιεχόμενο που εντοπίζεται στο Διαδίκτυο και περιέχει:

- ▶ εικόνες κακοποίησης παιδιών σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου
- ▶ ρατσιστικό και ξενοφοβικό υλικό που παραβαίνει την ελληνική νομοθεσία
- ▶ οτιδήποτε άλλο στο χώρο του Διαδικτύου θεωρείται ως παράνομο.

Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της, δηλαδή τον περιορισμό της ροής του παράνομου διαδικτυακού περιεχομένου, η SafeLine βρίσκεται σε στενή συνεργασία με την Ελληνική Αστυνομία, με Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Διαδικτύου, με το Ακαδημαϊκό Δίκτυο ΕΔΕΤ και το Σχολικό Δίκτυο καθώς επίσης με Ερευνητικά και Πολιτιστικά Ιδρύματα.

Η SafeLine αποτελεί μία από τις τρεις δράσεις του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου το οποίο υλοποιείται υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα πλαίσια του προγράμματος Safer Internet. Οι άλλες δύο δράσεις είναι οι εξής:

Δράση Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης

Γραμμή Βοηθείας 800 11 800 15

Οι δράσεις Saferinternet.gr & ΥποΣΤΗΡΙΖΩ αποτελούν τον εθνικό εκπρόσωπο της Ελλάδας στο Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Κέντρων Ενημέρωσης INSAFE.

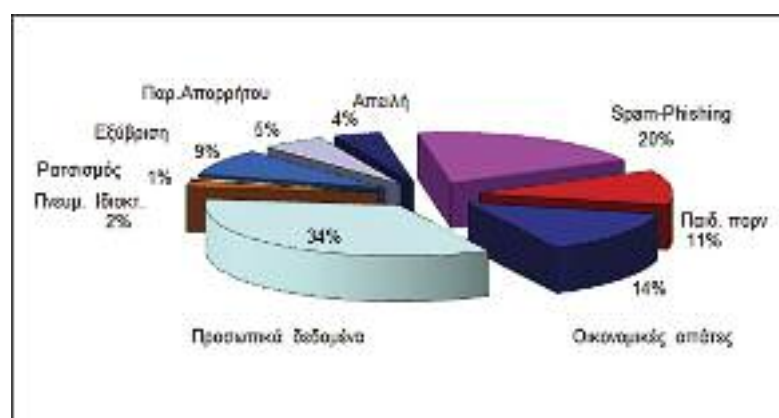
Καταγγελίες το 2012

Η SafeLine έλαβε 2598 καταγγελίες για παράνομη δραστηριότητα στο Διαδίκτυο το 2012. Από τα τελευταία στατιστικά στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, φαίνεται πως οι καταγγελίες που λαμβάνει η SafeLine γίνονται όλο και πιο στοχευμένες και πιο ποιοτικές συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη. Το μεγαλύτερο ποσοστό καταγγελιών ανήκει στην κατηγορία των Προσωπικών δεδομένων (34%). Είναι προφανές από το ποσοστό αυτό ότι πάνω από το ένα τρίτο των περιπτώσεων των αναφορών είχαν να κάνουν με την έλλειψη σεβασμού της διαδικτυακής ταυτότητας καθώς και της ιδιωτικής ζωής των χρηστών του Διαδικτύου. Το τελευταίο αποδεικνύεται και από τον αριθμό των καταγγελιών που αφορούσαν το Facebook (845 καταγγελίες), οι οποίες περιελάμβαναν περιπτώσεις δημιουργίας ψεύτικων προφίλ, διαδικτυακό εκφοβισμό (cyber bullying), κ.α. Οι αιτίες της ραγδαίας αύξησης του αριθμού των καταγγελιών που έχει καταγραφεί, οι οποίες αφορούν το Facebook, είναι αρκετά δύσκολο να προσδιοριστούν, αλλα σίγουρα μία από αυτές είναι η αύξηση του αριθμού των χρηστών του Διαδικτύου, οι οποίοι έχουν δημιουργήσει προφίλ στο δημοφιλέστερο αυτό κοινωνικό δίκτυο.

Καταγγελίες που λαμβάνει η SafeLine

Οι καταγγελίες που λαμβάνει η SafeLine, των οποίων το περιεχόμενο επιβεβαιώνεται ως παράνομο, προωθούνται στη Μονάδα Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος στην Αθήνα, καθώς επίσης και σε άλλες ανεξάρτητες αρχές, όπως η Αρχή Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών και η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Στις περιπτώσεις που το παράνομο περιεχόμενο εντοπίζεται σε χώρα του εξωτερικού, τότε οι καταγγελίες προωθούνται στις αντίστοιχες Ανοικτές Γραμμές του εξωτερικού μέσω της κοινής βάσης του INHOPE.

Η διασφάλιση της ανωνυμίας του καταγγέλλοντα λειτουργεί ενθαρρυντικά απέναντι σε τυχόν δισταγμούς για την υποβολή καταγγελίας

Σε περίπτωση που απλά θέλετε να επικοινωνήσετε με τη SafeLine, να εκθέσετε μια απορία σας ή να ζητήσετε οποιαδήποτε συμβουλή ή πληροφορία, μπορείτε να στείλετε ηλεκτρονικό μήνυμα στο contact@safeline.gr

Περιεχόμενο καταγγελιών

Μελετώντας το παραπάνω διάγραμμα, καταγράφεται μια αύξηση στο ποσοστό της κατηγορίας Παιδική πορνογραφία το οποίο είναι 11% (το ποσοστό αυτό ήταν της τάξεως του 6% το 2010).

Πώς να κάνετε μια καταγγελία

Υπάρχουν τρεις διαφορετικοί τρόποι υποβολής καταγγελιών σχετικά με περιεχόμενο που βρίσκετε στο Διαδίκτυο και το οποίο θεωρείτε παράνομο:

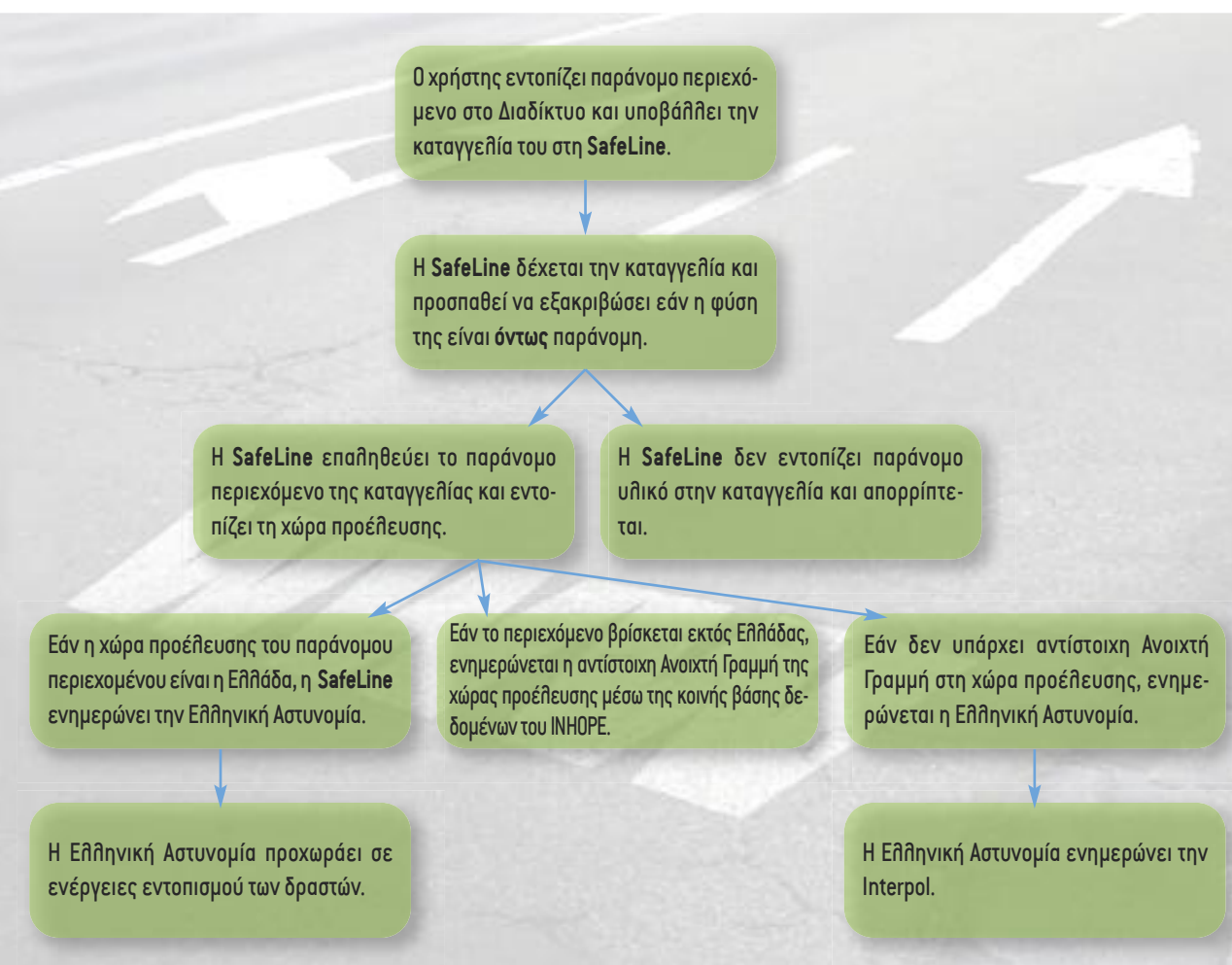
- Μέσω Διαδικτύου, συμπληρώνοντας την ηλεκτρονική φόρμα υποβολής καταγγελίας στο <http://www.safeline.gr/report/>
- Μέσω e-mail, στην ηλεκτρονική διεύθυνση report@safeline.gr
- Μέσω της εφαρμογής Android της SafeLine.

Οι περισσότερες καταγγελίες που λαμβάνει η SafeLine υποβάλλονται μέσω της ηλεκτρονικής φόρμας που διαθέτει, η οποία είναι εύχρηστη και εξυπηρετεί ακόμη και τον χρήστη που δεν είναι αρκετά εξοικειωμένος με το Διαδίκτυο. Επιλέγοντας τον τύπο του περιεχομένου (εάν αυτό βρέθηκε σε ιστοχώρο, σε σύστημα peer-to-peer ή σε newsgroup), εμφανίζονται στην οθόνη μόνο τα απαραίτητα στοιχεία που χρειάζεται να συμπληρώσουν οι χρήστες, έτσι ώστε οι πληροφορίες της καταγγελίας να είναι πλήρεις προκειμένου αυτή να μπορέσει να καταχωρηθεί στη βάση της SafeLine. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η υποβολή των καταγγελιών μπορεί να γίνει και ανώνυμα για όποιον χρήστη το επιθυμεί. Η διεύθυνση IP (Internet Protocol Address) του υπολογιστή που χρησιμοποιείται για την καταγγελία δεν καταγράφεται από το σύστημα της SafeLine και αν κάποιος χρήστης θελήσει να δώσει τα στοιχεία του, αυτά είναι απολύτως εμπιστευτικά και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την ενημέρωσή του σχετικά με την εξέλιξη της καταγγελίας του.

Επεξεργασία καταγγελιών

Από τη στιγμή λήψης μιας καταγγελίας, υπάρχει μία συγκεκριμένη και προκαθορισμένη διαδικασία που ακολουθείται από τη SafeLine, όπως περιγράφεται στο διπλανό σχεδιάγραμμα:

Συνεργασία με την Ελληνική Αστυνομία

Η SafeLine συνεργάζεται άμεσα με την Ελληνική Αστυνομία προωθώντας σε αυτήν τις καταγγελίες των οποίων το περιεχόμενο είναι εξακριβωμένο ως παράνομο. Πανελλαδικά, υπάρχει μια εξειδικευμένη μονάδα της Ελληνικής Αστυνομίας που ασχολείται με εγκληματικές δραστηριότητες του Διαδικτύου, η Μονάδα Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος με έδρα την Αθήνα. Η Μονάδα αυτή λειτουργεί από το 2004.

Νομιμότητα της SafeLine

Η προσπάθεια για τη δημιουργία ενός υγιούς διαδικτυακού περιβάλλοντος μέσω της εξάλειψης παράνομου περιεχομένου γίνεται πιο αποδοτική εφόσον αυτή διενεργείται συλλογικά και συστηματικά. Άλλωστε δεν είναι λίγες οι φορές που κάθε πολίτης μεμονωμένα διστάζει να επικοινωνήσει ευθέως με τις αστυνομικές αρχές. Σε αυτό ακριβώς το σημείο είναι καθοριστικός ο ρόλος της SafeLine. Η λειτουργία της SafeLine στηρίζεται στα άρθρα 10 και 12 του Συντάγματος σύμφωνα με τα οποία ο καθένας, ή πολλοί μαζί ιδρύοντας ενώσεις και μη κερδοσκοπικά σωματεία, μπορεί να αναφέρεται εγγράφως στις αρχές με σκοπό την προστασία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων του ανθρώπου. Ο ρόλος της SafeLine είναι, δηλαδή, αυτός του μεσολαβητού μεταξύ των πολιτών και των Ελληνικών Αστυνομικών Αρχών, λαμβάνοντας τις καταγγελίες των πρώτων και προωθώντας τις στις Αρχές. Και αυτήν ακριβώς τη δυνατότητα την έχει η SafeLine εφόσον η φύση των εγκλημάτων αυτών διώκεται αυτεπάγγελτα με την παρέμβαση του εισαγγελέα και όχι μετά από έγκληση του άμεσα παθόντα όπως προβλέπεται

στο άρθρο 118, 117 και 368 του Ποινικού μας Κώδικα για τα εγκλήματα κατ' έγκληση. Έτσι ο χρήστης του Διαδικτύου που θεωρεί πως η ιστοσελίδα που έχει επισκεφθεί περιέχει παράνομο υλικό έχει το δικαίωμα αλλα και την ηθική υποχρέωση να το αναφέρει στον εισαγγελέα.

Ακόμα, η δράση της SafeLine διέπεται α) από τους κανόνες της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και πιο συγκεκριμένα το Ν. 2472/1997, που σαν αντικείμενο έχει την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και από το Ν. 3471/2006, που σαν αντικείμενο έχει την προστασία προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και β) τις διατάξεις του απορρήτου των επικοινωνιών, οι οποίες θα εφαρμόζονται σε κάθε επικοινωνία μεταξύ SafeLine και χρήστη Διαδικτύου.

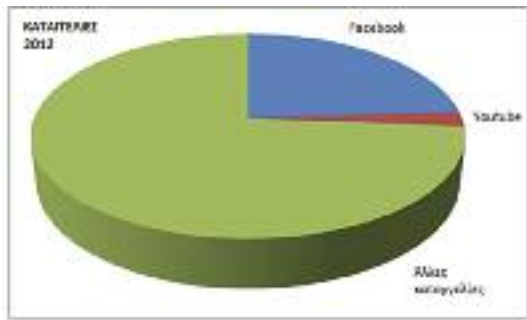

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

1. Τι κινδύνους κρύβουν οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης για τα παιδιά και τους νέους;

Οι ηλεκτρονικές κοινότητες που προσφέρουν τα συστήματα κοινωνικής δικτύωσης είναι ιδιαίτερα δελεαστικές και για τους μικρούς αθλά και για τους μεγάλους χρήστες του Διαδικτύου. Παρόλα αυτά, αυτές οι ηλεκτρονικές κοινωνίες κρύβουν αρκετούς κινδύνους απέναντι στους οποίους πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί. Οι νέοι, συχνά ενθουσιασμένοι από την εύκολη και γρήγορη διάδοση πληροφοριών εντός των κοινωνικών δικτύων, πολλές φορές δημοσιεύουν προσωπικές τους φωτογραφίες, βίντεο, πληροφορίες για την οικογενειακή και προσωπική τους ζωή, κάτι το οποίο δε θα έκαναν με την ίδια ευκολία στο φυσικό κόσμο. Με αυτόν τον τρόπο είναι σαν να εκθέτουν την προσωπική τους ζωή σε ένα αρκετά μεγάλο κοινό που συχνά αριθμείται περί τους

200, 300 ή και παραπάνω διαδικτυακούς «φίλους». Αυτή η διαρροή ψηφιακών εικόνων ωστόσο, μπορεί να δώσει την ευκαιρία σε κακόβουλους «φίλους» να τις χρησιμοποιήσουν με τρόπο αθέμιτο και συνήθως προσβλητικό. Μπορεί δηλαδή να τις χρησιμοποιήσουν για τη δημιουργία ψεύτικων προσβλητικών προφίλ, να τις παραποιήσουν με σκοπό το χλευασμό και φυσικά να τις αναρτήσουν σε οποιαδήποτε ιστοσελίδα θέλουν στο Διαδίκτυο. Ακόμα μεγαλύτερος είναι ο κίνδυνος όταν μέσω των συστημάτων κοινωνικής δικτύωσης κάποιος ενήλικας προσπαθεί να προσεγγίσει κάποιον ανήλικο με απώτερο σκοπό μια συνάντηση μαζί του στον πραγματικό κόσμο. Οι παιδόφιλοι πολλές φορές χρησιμοποιούν τα κοινωνικά δίκτυα για την προσέλιψη ανηλίκων ενώ προσπαθούν να κερδίσουν την εμπιστοσύνη τους μέσω των άμεσων μηνυμάτων με τα οποία συνομιλούν. Από την άλλη πλευρά, οι ανήλικοι μπορεί να μην έχουν συνειδητοποιήσει επαρκώς πόσο επιφυλακτικοί πρέπει να είναι όταν δέχονται αιτήματα «φιλίας» από τέτοιους ανθρώπους. Κάποιες φορές οι νεαροί χρήστες των κοινωνικών δικτύων επιδεικνύουν μια αφέλεια που προέρχεται κυρίως από την άγνοια αθλά και τον αυθόρμητο χαρακτήρα τους και αδυνατούν να πιστέψουν ότι αυτός που τους προσεγγίζει μπορεί να τους λείει ψέματα ή να είναι κατά βάθος επικίνδυνος. Έτσι γίνονται ιδιαίτερα εύπιστοι αθλά και καθόλου καχύποπτοι όσον αφορά τις προθέσεις αυτού που τους πλησιάζει.

2. Τι είναι το ψάρεμα κοινωνικής δικτύωσης (social network phishing);

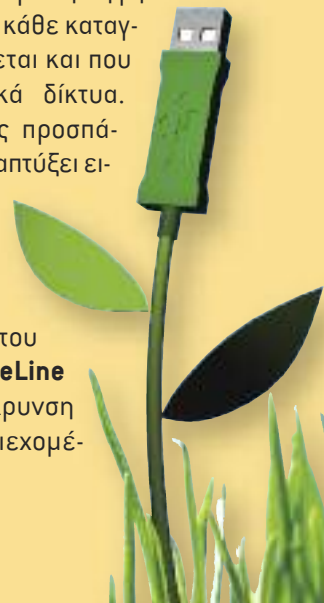
Το ψάρεμα κοινωνικής δικτύωσης είναι το φαινόμενο κατά το οποίο κάποιος απατεώνας αντίκει πληροφορίες και πολλά προσωπικά δεδομένα από τα προφίλ των χρηστών των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης. Αυτό το επιτυγχάνει με την αποστολή εξατομικευμένων μηνυμάτων που εμπεριέχουν συνδέσμους προς ιστοσελίδες «phishing». Δυστυχώς η επιτυχία της μεθόδου έχει αποδειχθεί μεγάλη. Σε πρόσφατο πείραμα που πραγματοποιήθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες, το 70% όσων έλαβαν το εξατομικευμένο μήνυμα πάτησε στο σύνδεσμο που υπήρχε μέσα σε αυτό και συμπλήρωσε τα προσωπικά του στοιχεία στην ιστοσελίδα υποκλοπής δεδομένων.

Πηγή: ABF, Το Αλφαριθμητάρι του Διαδικτύου, www.saferinternet.gr, 2007

3. Πώς συμβάλλει η SafeLine στην αντιμετώπιση των παράνομων δραστηριοτήτων στα κοινωνικά δίκτυα;

Η μη σωστή χρήση των κοινωνικών δικτύων μπορεί να οδηγήσει στη διακίνηση παράνομου περιεχομένου αθλά και στην τέλεση παράνομων πράξεων. Ενώ δηλαδή ένα κοινωνικό δίκτυο μπορεί να είναι καθόλα νόμιμο, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την τέλεση παράνομων πράξεων. Οι συχνότερες μορφές εγκλημάτων που τελούνται εντός των κοινωνικών δικτύων είναι η υποκλοπή ταυτότητας, η παραβίαση προσωπικών δεδομένων και κωδικών πρόσβασης, η απειλή, η εξύβριση και η συκοφαντική δυσφήμιση. Λιγότερο συχνή αθλά εξαιρετικής σημασίας είναι η παρενόχληση ανηλίκων. Η SafeLine συμβάλλει και στην καταπολέμηση των εγκλημάτων που λαμβάνουν χώρα στα κοινωνικά δίκτυα και μάλιστα με εξαιρετική αποτελεσματικότητα. Αυτό γίνεται με τη λήψη και την επεξεργασία κάθε καταγγελίας που λαμβάνεται και που αφορά τα κοινωνικά δίκτυα. Έπειτα από διαρκείς προσπάθειες και έχοντας αναπτύξει ειδική επικοινωνία με τους διαχειριστές της δημοφιλέστερης ιστοσελίδας κοινωνικής δικτύωσης του Facebook, η SafeLine βοηθά στην απομάκρυνση του παράνομου περιεχομένου από αυτό.

Στον ιστοχώρο της SafeLine θα βρείτε επίσης ...

- **νέα/ειδήσεις** από δημοσιεύματα στον τύπο σχετικά με την ασφαλή χρήση του Διαδικτύου ή τον εντοπισμό δραστην ηλεκτρονικών εγκλημάτων
- **πληροφορίες** για το νομικό πλαίσιο που ισχύει στη χώρα μας γύρω από το θέμα διακίνησης παράνομου υλικού στο Διαδίκτυο
- **πληροφορίες** για τη διαδικασία που ακολουθείται μετά τη λήψη των καταγγελιών
- **ερωτήσεις και απαντήσεις** πάνω σε θέματα Διαδικτύου, κινητών τηλεφώνων, κοινωνικών δικτύων, διαδικτυακών παιχνιδιών και παιχνιδιών ειδικής πραγματικότητας
- **χρήσιμους συνδέσμους** προς άλλες ιστοσελίδες που σχετίζονται με την ασφάλεια στο Διαδίκτυο.

Συμμετέχοντες Φορείς

Η SafeLine λειτουργεί με την υποστήριξη του Safer Internet Programme της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο των έργων NetWatch, SafeLine, SafeLine2, Saferinternet EL AN-HL-HELP και από το 2011 λειτουργεί βάσει του προγράμματος Safer Internet EL SIC. Η υλοποίηση και λειτουργία της έχει ανατεθεί στα ακόλουθα ιδρύματα:

- **ITE** - Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, Ινστιτούτο Πληροφορικής, www.ics.forth.gr

- **SAFENET** - Ελληνικό Όργανο Αυτορρύθμισης για το Περιεχόμενο του Ίντερνετ, www.safenet.gr

